

כ"ב ניסן תשפ"ג
13 אפריל 2023

סיכום ראשוני של פרק הגשם והשטפונות 10 עד 13 באפריל 2023

חודש אפריל היה בחלקו הראשון חם ויבש עם מספר ימי שרב, אולם בימים האחרונים פקד את אזורנו מזג אוויר סוער שכלל כמויות גדולות של גשם, ברד וסופות רעמים בכל חלקי הארץ. הגשמים שירדו בדרום הארץ גרמו לשטפונות בנחלים שבהם נספו שני אנשים.

כמויות הגשם

כמויות הגשם הגדולות ביותר ירדו באזור בנימין, 90 עד 110 מ"מ. בשומרון, ביהודה, באזור הכרמל, ברמות מנשה ובמישור החוף הדרומי (מדרום לתל אביב) ירדו במהלך האירוע 60 עד 90 מ"מ ומקומית אף כ-100 מ"מ. בהרי הצפון ובעמק יזרעאל ירדו 50 עד 70 מ"מ ובמישור החוף הצפוני (מצפון לחיפה), בעמק החולה ובכנרת ירדו 30 עד 50 מ"מ. גם בדרום הארץ ירדו כמויות גדולות של גשם, בעיקר בחלקה הראשון של המערכת. בנגב ובערבה ירדו 15 עד 30 מ"מ ובפארן אף יותר מ-50 מ"מ. הגשמים בדרום הארץ ירדו בעוצמות חזקות – בפארן ירדו ב-10 באפריל בשעות אחר הצהריים יותר מ-30 מ"מ בתוך כשעה אחת. בעקבות הגשמים החזקים היו שטפונות בנחלי הדרום והצפות של כבישים שבמהלכם נספו שני צעירים בנחל ציחור ומספר גדול של אנשים חולצו על ידי כוחות ההצלה. בטבלה 1 ניתן לראות את כמויות הגשם במספר תחנות.

חריגות האירוע

כיוון שזוהי סקירה ראשונית והנתונים של האירוע עדיין אינן מלאים, נוכל להתייחס בצורה מפורטת יותר לחריגות האירוע כאשר נסכם אותו סופית. בשלב זה ניתן להעריך שמדובר באירוע חריג לאמצע אפריל (אם כי לא חסר תקדים) ובפרט בהיבט תפוסת הגשם שהגיעה עד דרום הערבה והנגב, וכמויות הגשם שהגיעו לעשרות מילימטרים במרבית אזורי הארץ כולל אזור החוף שבדרך כלל יורדים בו מעט גשמים בחודש אפריל. בבית דגן לדוגמה נמדדו ב-12 באפריל 53 מ"מ, כמות יממתית חסרת תקדים לאפריל בתחנה זו מתחילת המדידות בה ב-1962 (עם זאת היו מקרים של כמויות יממתיות גדולות יותר באפריל בתחנות אחרות במישור החוף המרכזי והדרומי). בפארן ירדה ב-10 באפריל כמות יממתית של 48 מ"מ ובבדיקה ראשונית של תחנה זו ותחנות נוספות בדרום הנגב ובערבה מ-1940, זהו שיא לחודש אפריל באזור זה (כמות קרובה של 44 מ"מ ירדה בסדום ב-25 באפריל 1968).

גשם מצטבר מתחילת העונה

בעקבות גשמי המערכת, ברוב התחנות מתל אביב ודרומה כמויות הגשם מתחילת העונה קרובות לממוצע לכל העונה או עולות עליו. במרכז הערבה ובדרומה הן אף מגיעות לפי 2 ויותר מהממוצע. מקו תל אביב וצפונה קיים עדיין גירעון, אך הוא צומצם והכמויות הן כ-70% עד 90% מהממוצע.

טבלה 1: כמות הגשם ב-10 עד 13 באפריל 2023 (מ"מ)

אזור	תחנה	כמות הגשם ב-10 עד 13 באפריל 2023 (מ"מ)
הרי המרכז	קרני שומרון	53
	איתמר	46
	הר חרשה	95
	נווה צוף	111
	טלמון	95
	פסגות	98
	צובה	83
	ירושלים מרכז	63
	בית ג'ימל	57
	ראש צורים	64
	צור הדסה	100
הנגב והערבה	ערד	15
	באר שבע	28
	רביבים	27
	שדה בוקר	24
	עזוז	16
	מצפה רמון	15
	נאות סמדר	22
	גלגל	33
	סדום	8
	חצבה	20
	פארן	52
	יטבתה	21
	אילת	0.1

אזור	תחנה	כמות הגשם ב-10 עד 13 באפריל 2023 (מ"מ)
מישור החוף והשפלה	ראש הנקרה	33
	חיפה (טכניון)	68
	עין השופט	85
	דאלית אל כרמל	101
	זכרון יעקב	47
	עין החורש	56
	גלעד	68
	הכפר הירוק	35
	תל אביב חוף	50
	בית דגן	72
	נחשון	81
	קבוצת יבנה	79
	רבדים	54
	ניצן	34
הרי הצפון	נגבה	22
	בשור	23
	מרום גולן פייכמן	59
	גמלא	73
	כפר גלעדי	67
	אילון	47
	צפת הר כנען	52
עמקי הצפון	חרשים	66
	דיר חנא	43
	נווה יער	83
	עפולה ניר העמק	57
	דפנה	59
	כפר בלום	37
	איילת השחר	29
	צמח	42
	שדה אליהו	36